

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **L. D.**, bytem D. 22/43, O., zast. Mgr. Davidem Zdeňkem, advokátem se sídlem Dlouhá 103, Hradec Králové, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, **o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2011, č. j. KUOK 74699/2011, sp. zn. KÚOK/58359/2011/ODSH-SD/7469, ve věci přestupku,**

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á .**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného, označeného v záhlaví. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto pro opožděnost odvolání žalobce. Odvolání směřovalo proti rozhodnutí Magistrátu města Olomouc ze dne 22. 4. 2011, č. j. SMOL/067890/2011/OARMV/PD/Vot (dále také „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“), kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 a podle § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, kterého se žalobce měl dopustit tím, že „dne 28. 1. 2011 ve 20:45 hodin v Olomouci na ulici Krapkova... řídil motorové vozidlo ... aniž by byl držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění a současně při řízení uvedeného vozidla nerespektoval svistou dopravní značku C3a „příkazaný směr jízdy vpravo“ a v rozporu s tímto označením jel vlevo.“ Tím žalobce

porušil § 3 odst. 3 písm. a) a § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu. Za tento přestupek byla uložena žalobci pokuta ve výši 25.000 Kč, zákaz činnosti, spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu jednoho roku a náhrada nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] V žalobě namítal žalobce, že rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl poučen následovně: „*Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15-ti dnů od jeho oznámení a to ke KRAJSKÉMU ÚŘADU OLOMOUCKÉHO KRAJE, podáním učiněním cestou Magistrátu města Olomouce. Odvolání včas podané má odkladný účinek*“. Žalobce podal odvolání 11. 5. 2011, v poslední den lhůty. Toto odvolání bylo adresované Krajskému úřadu Olomouckého kraje prostřednictvím Magistrátu města Olomouce a bylo podáno osobně na podatelně žalovaného. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí neodpovídá smyslu zákonů, základním zásadám správního řízení. Nadto žalovaný přeposlal podání správnímu orgánu I. stupně až 17. 5. 2011, což není bezodkladně. Podle žalobce je ke zvážení, zda poučení na rozhodnutí správního orgánu I. stupně je správné a srozumitelné. Poučení se zvýrazněním názvu žalovaného a s přihlédnutím k tomu, že žalobce při podání odvolání nebyl zastoupen, vyznívá do značné míry klamavě a neurčitě a pro laika není jednoznačné tak, aby bez dalšího nezaložilo újmu ztráty lhůty k dovolání. Navíc za situace, kdy podání bylo správně označeno a doručeno orgánu, který o odvolání měl věcně rozhodnout, bylo zcela na místě legitimně očekávat, v souladu se zásadou dobré správy, to, aby pracovník podatelny vykázal základní bdělost a povšiml si, že přebírá podání určenému jinému orgánu a upozornil na to žalobce. Pasivita při přebírání písemností a následné formalistické rozhodnutí je v rozporu s § 4 odst. 1 s. ř. a zásadou, podle které je veřejná správa službou veřejnosti, jejíž zjevným účelem je zmírnění rozdílnosti v postavení subjektů – profesionálů na straně správních orgánů a občana neznalého procesů správního práva na straně druhé. I podle rozhodnutí NS sp. zn. 29Cdo 1167/2009 postup správních orgánů, který byl k tíži žalobce, nemůže požívat ochrany. Ve věci žalobce žalovaný plnil v podstatě funkci držitele poštovní licence a doručení písemnosti správnímu orgánu I. stupně bylo jeho primární povinností. Úvaha, podle níž je zcela v kompetenci a tedy na libovůli správního orgánu, kdy a zda vůbec tak učiní, nemá v zákoně oporu. Taková interpretace by znamenala nepřiměřené posílení principu vrchnostenského způsobu rozhodování, což jistě nebylo záměrem zákonodárce, a to s přihlédnutím k tomu, že žalobce se neorientuje v procesu zpracování odvolání a ve výběru správního orgánu. Napadené rozhodnutí se žalobci jeví jako esence formalismu. V pochybnostech by měl být volen výklad ve prospěch občanů tak, aby nedošlo k porušení jejich ústavně zaručených práv, včetně práva na přezkum rozhodnutí.

[3] Podle vyjádření žalovaného bylo poučení souladné s § 68 odst. 5 s. ř., proto nebylo klamné a neurčité. Nedůvodná je i námitka žalobce, že se žalovaný nesprávně nezabýval odvoláním věcně, protože podle § 92 odst. 1 s. ř. je povinen odvolací správní zamítnout pozdě podané odvolání pouze pro opožděnost. Podle téhož ustanovení měl žalovaný povinnost zkoumat, zda nejsou dány předpoklady pro mimořádné opravné prostředky, což učinil, jak dokazuje napadené rozhodnutí. Žalovaný odmítl i důvodnost námítky rozporu s § 12 s. ř. žalovaný obdržel odvolání 11. 5. 2011 a dne 17. 5. 2011 jej postoupil správnímu orgánu I. stupně, který jej obdržel 18. 5. 2011. Pokud vezmeme v úvahu způsob přerozdělování pošty, tedy dobu, než písemnost dojde oprávněné úřední osobě, a fakt, že v mezidobí byla sobota a neděle, je zřejmé, že žalovaný postupoval v souladu se správním řádem.

Pokud by se žalobce řídil poučením na rozhodnutí správního orgánu I. stupně, otázka bezodkladnosti by vůbec nenastala.

[4] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 30. 6. 2011.

[5] Ze správního spisu krajský soud ve vztahu k souzené věci zjistil, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 22. 4. 2011 o přestupcích bylo žalobci doručeno 26. 4. 2011. Rozhodnutí obsahovalo toto poučení: *„Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15-ti dnů od jeho oznámení a to ke KRAJSKÉMU ÚŘADU OLOMOUCKÉHO KRAJE, podáním učiněním cestou Magistrátu města Olomouce. Odvolání včas podané má odkladný účinek“*. Odvolání ze dne 9. 5. 2011 bylo podáno Krajskému úřadu Olomouckého kraje dne 11. 5. 2011. Odvolání bylo odesláno 17. 5. 2011 správnímu orgánu I. stupně, jemuž bylo doručeno 18. 5. 2011.

[6] Podle napadeného rozhodnutí se žalobce neřídil poučením z rozhodnutí ze dne 22. 4. 2011 a podal odvolání k nesprávnému správnímu orgánu; ten neprodleně odvolání postoupil. Lhůta pro jeho podání by byla zachována, pokud by jej podal žalobce nejpozději 11. 5. 2011 u příslušného správního orgánu, tj. správní orgánu I. stupně. Odvolací orgán přezkoumal opožděné odvolání žalobce z toho hlediska, zda nejsou dány předpoklady pro jeho přezkoumání v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Předběžným posouzením věci dospěl k závěru, že nebyly zjištěny skutečnosti, které by odůvodňovaly použití mimořádných opravných prostředků a proto se k námitkám v odvolání uvedeným žalovaným dále nevyjádřil.

[7] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[8] Podle § 12 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném do 1. 7. 2011 i ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *dojde-li podání (§ 37) správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný, bezodkladně je usnesením postoupí příslušnému správnímu orgánu a současně o tom uvědomí toho, kdo podání učinil (dále jen "podatel"). Má-li správní orgán, jemuž bylo podání postoupeno, za to, že není věcně nebo místně příslušný, může je usnesením postoupit dalšímu správnímu orgánu nebo vrátit jen se souhlasem svého nadřízeného správního orgánu. Usnesení vydaná podle tohoto ustanovení se pouze poznamenají do spisu.*

[9] Podle § 37 odst. 3 správního řádu *nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.*

[10] Podle § 37 odst. 6 správního řádu *podání se činí u správního orgánu, který je věcně a místně příslušný. Podání je učiněno dnem, kdy tomuto orgánu došlo.*

[11] Podle § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu *je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání, držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní*

licence anebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě; nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně; tento správní orgán podání bezodkladně postoupí věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.

[12] Podle § 68 odst. 5 správního řádu v poučení se uvede, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává.

[13] Podle § 92 odst. 1 správního řádu opožděné nebo nepřipustné odvolání odvolací správní orgán zamítne. Jestliže rozhodnutí již nabylo právní moci, následně zkoumá, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Shledá-li předpoklady pro zahájení přezkumného řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, posuzuje se opožděné nebo nepřipustné odvolání jako podnět k přezkumnému řízení nebo žádost o obnovu řízení nebo žádost o vydání nového rozhodnutí.

[14] Podle § 52 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *přestupky projednávají obecní úřady nebo zvláštní orgány obcí* (§ 53 odst. 4).

[15] Mezi účastníky nebyl sporný den konce odvolací lhůty. Spornou otázkou bylo, zda bylo poučení na rozhodnutí správního orgánu I. stupně o přestupku dostatečně srozumitelné, zda žalovaný bezodkladně postoupil odvolání, zda zaměstnanec podatelny žalovaného měl přijmout odvolání žalobce, zda žalovaný plnil funkci poštovního doručovatele a zda napadené rozhodnutí je zákonné.

[16] Ze shora konstatovaných skutečností zjištěných ze správního spisu soud dovodil, že v případě podání odvolání v poslední den lhůty, nedošlo ze strany žalovaného k porušení ustanovení správního řádu o postoupení podání. Podle soudu nelze na žalovaném při znalosti struktury a teritoriálního umístění správního orgánu spravedlivě požadovat, aby postoupil a současně i doručil v den jeho podání odvolání správnímu orgánu I. stupně.

[17] Z žádného právního předpisu nevyplývá, že by žalovaný plnil v odvolacím řízení roli držitele poštovní licence. Naopak, působnost žalovaného je zcela jasně zákonem vymezena (správní řád) a žalovaný jakožto orgán veřejné moci není oprávněn činit nic, co by mu zákon nesvěřil (srov. čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Tato žalobní námitka je proto rovněž lichá.

[18] Soud se neztotožnil ani s žalobní námitkou, že zaměstnanec žalovaného neměl přijmout odvolání. Z žádného zákona ani právního principu nevyplývá zákaz pro žalovaného takto učinit. Naopak, v případě včasného podání odvolání a reálné možnosti doručit jej v odvolací lhůtě správnímu orgánu I. stupně by bylo přijetí odvolání zcela na místě. Zaměstnanci podatelny nebývají obvykle takovými profesionály, aby se dalo očekávat, že s odbornými znalostmi poučí žalobce či osobu podávající písemnost, jak má s písemností naložit tak, aby nedošlo k žádné újmě dotčených osob. Pokud by tak zaměstnanec podatelny učinil (a někdy tak tyto osoby

i činí, avšak toto chování ještě nedosahuje takové intenzity, aby se dalo hovořit o zavedené správní praxi), šlo by to nad rámec jeho povinností a jistě by to bylo souladné s principem dobré správy.

[19] Princip dobré správy, kterou jako povinnost ukládá správní řád správním orgánům v zásadách jejich činnosti v § 2 - § 8 správního řádu, však znamená, že náležitosti rozhodnutí mají být v rozhodnutí jasně uvedeny.

[20] Podle § 68 odst. 5 správního řádu *v poučení se uvede, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává.*

[21] V souzené věci uvedl správní orgán I. stupně označení správního orgánu, u kterého se odvolání podává stejným písmem jako ostatní text, avšak označení odvolacího orgánu, který o odvolání rozhoduje, uvedl velkými písmeny. Soud přitakává žalobci v tom, že u některých osob v případě nedostatečné pozornosti může letmý pohled na takové poučení vyvolat jinou představu, než která obsahem odpovídá plnému textu. A takovýto postup rozhodně není v souladu s principem dobré správy. Přesto soud konstatuje, že námitka nesrozumitelného a nejasného poučení není důvodná, a to pro tak nízkou intenzitu této vady, že nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Poučení v souzené věci bylo správním orgánem I. stupně podáno v rozhodnutí obvyklým způsobem a formulací, která obsahuje všechny náležitosti stanovené zákonem. V praxi běžně toto poučení nečiní potíže, a to ani laikům. Při přečtení celého poučení, které není nikterak zdlouhavé, by dotčená osoba seznala zcela srozumitelně, kterému správnímu orgánu má odvolání podat.

[22] Přesto soud předpokládá, že po obdržení tohoto rozsudku správní orgán I. stupně změní svou běžnou praxi kombinace velkých a malých písmen tak, jak se stalo v souzené věci, a náležité poučení bude produkovat v takové grafické podobě, aby k obdobným omylům nedocházelo. V souzené věci nebylo shledáno, že by citovaná grafická podoba měla za cíl zmatení podatele odvolání, lze si však představit jinou situaci, s jiným skutkovým stavem a žalobními námitkami, kde by závěr soudu byl opačný.

[23] V souzené věci může vyznít absurdně to, že odvolání bylo fakticky podáno u orgánu, který o něm rozhoduje, přesto to nevedlo k věcnému přezkoumání napadeného rozhodnutí. Soud je však povinen respektovat vůli zákonodárce o rozdělení působnosti a stanovení lhůt správním řádem a v souzené věci výkladem vzhledem ke shora citovaným ustanovením a jejich jazykovému, systematickému a teleologickému výkladu nemůže tuto vůli pozměnit, neboť by se tím dopustil porušení dělby moci. Soud neshledal ani neústavnost uvedených ustanovení, protože je zjevné, že ustanovení, která stanoví pravidla pro činění podání správním orgánům jsou obdobná např. i v daňovém řízení a zákonodárce reaguje na nutnost zachování efektivity veřejné správy. V souzené věci může být otázkou, proč nebylo odvolání podáno prostřednictvím poštovního doručovatele a pokud si nesepisoval žalobce podání sám, proč ho nepodal správně jeho zástupce, avšak takové úvahy jdou již nad rámec tohoto rozhodnutí.

[24] Ke shodnému závěru jako v souzené věci dospěl v obdobném případě Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 3. 2010, č. j. 5 As 26/2009-67, www.nssoud.cz, na který i s jeho odkazy na další judikaturu pro stručnost zdejší soud toliko odkazuje (jmenovitě na str. 71 a 72 a úvahy soudu k námitce k účinkům podání odvolání).

[25] Vzhledem k výše uvedenému soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[26] Soud nepřiznal náhradu nákladů řízení úspěšnému žalovanému, protože žalovaný žádné náklady řízení neúčtoval a soud žádné ze spisu nezjistil a žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože v něm nebyl úspěšný (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Olomouci dne 11. 2. 2013

JUDr. Martina Radkova
samosoudkyně